

Grupa A

Zadanie 1. (10 pkt)

Rozważmy przestrzeń probabilistyczną $([0, 1], \mathcal{B}_{[0,1]}, \lambda)$, gdzie λ jest miarą Lebesgue'a.

Niech $Y_n(\omega) = \ln(\omega + 1) \cdot \mathbf{1}_{[0, 1-1/n)} + 2\mathbf{1}_{[1-1/n, 1]}$ oraz niech $X(\omega) = 2\omega^2$.

- Wyznacz postać filtracji generowanej przez proces $\{Y_n\}$.
- Wyznacz postać procesu $X_n = \mathbb{E}(X|Y_n)$.
- Czy proces $Y_n = X_n^2$ jest martyngałem względem filtracji generowanej przez proces X ?

Zadanie 2. (10 pkt)

Niech X_i będą niezależnymi zmiennymi losowymi takimi, że dla każdego k naturalnego dodatniego zachodzi $\mathbb{P}(X_k = k) = \frac{1}{k}$ oraz $\mathbb{P}(X_k = 0) = \frac{k-1}{k}$. Niech $M_n = \prod_{i=1}^n X_i$, $M_0 = 0$. Udowodnij, że proces M jest martyngałem względem filtracji generowanej przez zmienne X_i .

Zadanie 3. (10 pkt)

Niech (X_i) będzie ciągiem całkowalnych zmiennych losowych i niech $\mathcal{F}_n = \sigma(X_0, X_1, \dots, X_n)$.

Założmy, że dla dowolnego $n \geq 1$ zachodzi $\mathbb{E}(X_{n+1}|\mathcal{F}_n) = aX_n + bX_{n-1}$, gdzie $a \in (0, 1)$ i $a + b = 1$. Dla jakich wartości parametru α $S_n = \alpha X_n + X_{n-1}$ jest martyngałem względem filtracji $\{\mathcal{F}_n\}$?

Zadanie 4. (10 pkt)

Niech S, T będą momentami stopu względem pewnej filtracji z czasem $[0, +\infty)$. Sprawdź, czy momentem stopu jest zmienna losowa:

1. $S + T/2$,
2. $\min(S, T) + \max(S, T)$.

Zadanie 5. (5 pkt)

Podaj definicje podmartyngału.

Grupa B

Zadanie 1. (10 pkt)

Rozważmy przestrzeń probabilistyczną $([0, 1], \mathcal{B}_{[0,1]}, \lambda)$, gdzie λ jest miarą Lebesgue'a.

Niech $Y_n(\omega) = 2\omega^2 \cdot \mathbf{1}_{[0, 1-1/n^2)} + \mathbf{1}_{[1-1/n^2, 1]}$ oraz niech $X(\omega) = \sqrt{\omega}$.

- Wyznacz postać filtracji generowanej przez proces $\{Y_n\}$.
- Wyznacz postać procesu $X_n = \mathbb{E}(X|Y_n)$.
- Czy proces $Y_n = X_n^3$ jest martyngałem względem filtracji generowanej przez proces X ?

Zadanie 2. (10 pkt)

Niech $\{X_n\}$ będzie ciągiem niezależnych zmiennych losowych o średniej 0, całkowalnych w 2 potęgę. Niech $S_n = \sum_{k=1}^n X_k$ oraz $T_n^2 = \sum_{k=1}^n \text{Var}[X_k]$. Udowodnij, że $(S_n^2 - T_n^2)$ jest martyngałem względem filtracji naturalnej procesu X .

Zadanie 3. (10 pkt)

Niech $(Y_n)_{n=0}^\infty$ będzie ciągiem całkowalnych zmiennych losowych adaptowanym do filtracji $\{\mathcal{F}_n\}_{n=0}^\infty$. Założmy, że istnieją ciągi liczb $\{u_n\}, \{v_n\}, n \geq 0$ takie, że $\mathbb{E}(Y_{n+1}|\mathcal{F}_n) = u_n Y_n + v_n$. Znajdź ciągi liczbowe $\{a_n\}, \{b_n\}, n \geq 0$ takie, że ciąg zmiennych losowych $M_n = a_n Y_n + b_n, n \geq 1$ jest martyngałem względem filtracji $\{\mathcal{F}_n\}$.

Zadanie 4. (10 pkt)

Niech S, T będą momentami stopu względem pewnej filtracji z czasem $[0, +\infty)$. Sprawdź, czy momentem stopu jest zmienna losowa:

1. $(S + T)/2$,
2. $\min(S, T) + T$.

Zadanie 5. (5 pkt)

Podaj definicję warunkowej wartości oczekiwanej.